

## STATYBOS RANGOS SUTARTIS Nr. 201-/\_/\_/\_\_\_

PRIEDAS Nr. 7 - STATYBOS OBJEKTO VIDAUS DARBO TVARKOS,  
PRIEŠGAISRINIAI, ELEKTROSAUGOS IR APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI

## I. STATYBOS OBJEKTO VIDAUS DARBO TVARKA

## 1. Bendrieji nuostatai

**1.1.** Darbo kalba Objekte yra lietuvių kalba. Darbo pasitarimuose, pagal susitarimą, lygiagrečiai su lietuvių kalba galima naudoti ir kitas kalbas. Asmuo, kalbantis kita kalba (ne lietuvių), turi įsitikinti, kad jis yra teisingai visų suprstas.

**1.2.** Vadovavimą darbams statybos Objekte Užsakovas paveda Objekto vadovui. Objekto vadovas koordinuoja ir kontroliuoja rangovų darbą ir derina klausimus, susijusius su darbuotojų sauga ir sveikata bei aplinkos apsauga.

**1.3.** Objekto vadovas organizuoja darbą taip, kad darbo dienos pradžioje rangovų darbų vykdytojai, pagal galimybes visi vienu metu, statybos aikštelės kontoroje gautų informaciją apie darbo dienos darbų pobūdį, apimtį bei ribas.

**1.4.** Reikalingus darbui brėžinius ir kitą informaciją Rangovui perduoda Užsakovas, jeigu Sutartimi nenumatyta kitaip.

**1.5.** Iki kiekvienos darbų rūšies pradžios Rangovas privalo patikrinti esančių konstrukcijų ir kitų anksčiau atliktų Darbų atitikimą Sutarties dokumentams, ir atlikti Darbus, tame tarpe tiekti konstrukcijas ir medžiagas, remiantis realiais matmenimis, laikantis leistinų tolerancijų.

**1.6.** Darbų metu Rangovas privalo pateikti savaitinius ir mėnesinius patikslintus grafikus.

**1.7.** Rangovas privalo vesti Statybos darbų žurnalą ir pateikti jį Užsakovui, jam pareikalavus.

**1.8.** Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo raštu arba žodžiu pateikti atskaitą apie Darbų eigą bei dokumentus, susijusius su Darbais.

**1.9.** Rangovas privalo suderinti su Užsakovu visus subrangovus, kurių paslaugomis jis numato naudotis, vykdydamas Sutartį.

**1.10.** Rangovas privalo nedelsiant raštu pranešti Užsakovui apie visas aplinkybes, trukdančias atlikti Darbus.

**1.11.** Rangovas privalo užtikrinti Užsakovui galimybę bet kuriuo metu atlikti jo Darbų kontrolę ir priežiūrą; Darbų atlikimo vietas Užsakovui turi būti prieinamos.

**1.12.** Rangovas privalo laikytis ir vykdyti Užsakovo atstovo, vykdančio priežiūrą, nurodymų dėl Darbų apimties ir kokybės, darbų saugos ir aplinkos apsaugos, kaip tai numatyta Sutarties dokumentuose. Jei tokie nurodymai gali kelti grėsmę Darbų kokybei, darbų saugai, aplinkos apsaugai ar Sutarties vykdymui, Rangovas privalo nedelsiant apie tai raštu pranešti Užsakovui. Priešingu atveju Rangovas bus atsakingas už pasekmes, nepriklausomai nuo savo kaltės, o Užsakovas atleidžiamas nuo atsakomybės.

**1.13.** Įvairių Rangovo Darbų etapų perdavimas arba priėmimas vyksta sudarant Atliktų Darbų aktus i/ar Galutinį perdavimo aktą.

**1.14.** Bendras darbo laikas Objekte yra 07.00–20.00 val. Objekto vadovui ir/ar apsaugai pateikiamame savo darbuotojų sąrašė Rangovas tikslina savo darbo laiką. Esant būtinumui dirbti kitu darbo laiku, Rangovo atstovas turi apie tai raštu pranešti Objekto apsaugai.

**1.15.** Objekto apsauga turi teisę tikrinti atvykstančius į Objektą, esančius Objekte arba išvykstančius iš Objekto asmenis arba transporto priemones tam, kad apsaugotų Objektą nuo vagysčių. Visi esantys Objekte asmenys privalo vykdyti apsaugos darbuotojų nurodymus.

**1.16.** Rangovo darbuotojas, kuris išeina iš darbo paskutinis, privalo apie tai informuoti Objekto apsaugą.

**1.17.** Visi Objekto darbininkai turi vengti poelgių, kurie galėtų kliudyti jų darbo užduočių vykdymui, taip pat turi imtis priemonių tam, kad nedelsiant pašalintų priežastis, trukdančias normaliam darbui (pvz., prastovos, avarijos ir t.t.). Jeigu priežasčių neįmanoma pašalinti savo jėgomis, apie tai reikia nedelsiant pranešti darbdaviui arba Užsakovui.

**1.18.** Rangovas privalo užtikrinti, kad atliekami Darbai negadintų esamų konstrukcijų, atliktų ir atliekamų Darbų, taip pat kitų asmenų atliktų ar atliekamų darbų, sandėliuojamų medžiagų ir įrangos, šalia Objekto esančių želdinių, kitų statinių bei teritorijos, neigiamai neveiktų aplinkos, nesudarytų kliūčių šalia esančių statinių naudojimui.

**1.19.** Rangovai, atliekantys ventiliacijos ir santchnikos darbus, privalo uždengti įrengtus, bet atvirus vamzdžių galus tam, kad statybinės šiukšlės ir dulkės nepatektų į vamzdyną.

**1.20.** Rangovai, atliekantys elektros darbus, privalo užtikrinti, kad įrengtos elektros dėžutės ir išoriniai elektros laidų galai nebūtų užteršti atliekant apdailos ir kitus darbus.

**1.21.** Už technologiškai nepagrįstą aplinkos teršimą, baigtų konstrukcijų arba kitų atliktų darbų sugadinimą atsako Rangovas. Rangovas kompensuoja išlaidas atstatymo darbams, bei kitas išlaidas, susijusias su papildomais darbais, įskaitant aplinkos būklės atstatymą. Jeigu atstatymo darbus galima atlikti Rangovo jėgomis, pastarasis Objekto vadovui pristato darbų grafiką, kuris derinamas su Sutarties terminais.

**1.22.** Kiekvienas Rangovo darbuotojas yra atsakingas už pateiktus jam darbo įrankius, už medžiagų išsaugojimą ir jų panaudojimą pagal paskirtį bei suderintas išeiigos normas.

## 2. Darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas

### 2.1. Pavojingais darbais laikomi:

**2.1.1.** pastato perimetro darbai (nesant išorinės sienos), darbai mažiau 2 m atstumu nuo perdengimų, esant jose didelėms angoms, kai nėra aptvaro pagal reikalavimus arba kai darbai turi būti atliekami nuėmus aptvarą;

**2.1.2.** darbai šuliniuose, iškasose, tuneliuose, kolektoriuose ir kituose požeminiuose įrenginiuose ir statiniuose;

**2.1.3.** darbai atliekami aukščiau kaip 5 m nuo žemės paviršiaus ar grunto, perdengimo, pastolių ar grindų paviršiaus, kai pagrindinė apsaugos nuo kritimo priemonė yra apraišai;

**2.1.4.** darbai rezervuaruose;

**2.1.5.** griovimo ir ardymo darbai;

**2.1.6.** didelių ir sunkių konstrukcijų elementų montavimas;

**2.1.7.** statybinių pastolių montavimas;

**2.1.8.** grunto kasyba ir tvirtinimas, kiti darbai prie aukštesnių kaip 1,5 m šlaitų ir gilesnėse kaip 1,5 m iškasose;

**2.1.9.** darbai su potencialiai pavojingais įrenginiais.

**2.2.** Prie įėjimo į Objekto teritoriją yra pastatomi ženklai, pažymintys nepavojingumo zoną, nurodantys pavojingus darbus statybos aikštelėje ir draudžiantys įeiti į teritoriją pašaliniais asmenimis. Kai neįvežamos medžiagos ir įrenginiai, įėjimai į statybos aikštelę turi būti uždaryti.

**2.3.** Apie pavojingų darbų ir darbų pavojingose zonose būtinumą reikia informuoti Objekto vadovą. Rangovai turi perduoti darbų leidimo-paskyros kopiją Objekto vadovui. Rangovas turi teisę pradėti vykdyti pavojingus darbus tik pasirašius Objekto vadovui darbų leidimą-paskyrą.

**2.4.** Rangovų darbų vykdytojai kasdien skiria darbuotojams darbų užduotis ir aprūpina apsaugos priemonėmis, atitinkančiomis darbų pobūdį.

**2.5.** Rangovai įsakymu paskiria savo įmonės darbų vykdytoją, atsakingą už savo darbuotojų saugos ir sveikatos darbe organizavimą ir užtikrinimą Objekte.

**2.6.** Rangovai privalo instruktuoti savo darbuotojus darbo vietoje pagal atliekamo darbo pobūdį.

**2.7.** Rangovai turi aprūpinti darbuotojus darbo drabužiais su darbdavio skiriamaisiais ženklais, asmeninėm apsaugos priemonėmis, bei pirmosios pagalbos priemonėmis.

**2.8.** Visi asmenys, esantys Objekto teritorijoje, turi nešioti apsauginį šalną, ir esant reikalui, kitas asmenines apsaugines priemones.

**2.9.** Rangovai, suderinę su Objekto vadovu, turi atlikti darbus taip, kad nebūtų dirbama arti dengtų ir atvirų angų pagal vieną vertikale, šachtose ir nebūtų atliekami pastato perimetro darbai, esant bent menkiausiam daiktų kritimo ant žmonių pavojui. Taip pat montuojant didelius ir sunkius konstrukcijų elementus, turi būti vengiama dirbti dvejuose žemiau esančiuose pastato aukštuose.

**2.10.** Rangovai, montuojantys perdengimus, esant angoms perdengimuose, ir jeigu vidinės sienos nebus montuojamos iškart, arba rangovai, įrengiantys laiptinių tarpatramius (taip pat įrengiantys atvirus sraigtinius laiptus), užtikrinant saugumą privalo nedelsiant įrengti reikalingas aptvaras/uždengimus prie atvirų angų ir kitų keliančių pavojų konstrukcijų, taip pat paženklinti pavojingą zoną perspėjamaisiais ženklais. Savarankiškai perstatyti aptvaras ir ženklus draudžiama (taip pat ir vykdant darbus už jų).

**2.11.** Rangovai, kurie tam, kad galėtų atlikti darbus vietose, keliančiose pavojų, turi nuimti aptvaras arba laikinus angų uždengimus, privalo darbo metu užtikrinti saugumą ir pabaigus darbą, esant reikalui, atstatyti aptvaras ir laikinus angų uždengimus.

**2.12.** Jeigu kasamos inžinerines-technines trasos kerta statybos aikštelės perėjimus, Rangovas privalo įrengti atitinkančius normas perėjimo tiltelius, jeigu su Objekto vadovybe nebuvo sutarta kitaip.

**2.13.** Tamsiu paros metu perėjimai Objekte ir statybos aikštelėje turi būti apšviesti.

**2.14.** Darbo vietos apšvietimas turi atitikti teisės aktų nustatytas normas.

**2.15.** Apie įvykusį statybos aikštelėje nelaimingą atsitikimą Rangovas privalo nedelsiant informuoti Objekto vadovą.

**2.16.** Nelaimingus atsitikimus tiria ir apskaito tas rangovas, su kuria nukentėjusysis yra sudaręs darbo sutartį.

**2.17.** Objekte dirbant kranams, rangovai įsakymu paskiria atestuotus ir apmokytus savo kranų darbo vadovus ir krovinių kabinėtojus.

**2.18.** Visų įsakymų (dėl atsakingų asmenų paskyrimo, dėl darbo organizavimo dirbant su kėlimo kranais ir pan.) kopijas rangovai per 7 (septynias) dienas pateikia Objekto vadovui.

**2.19.** Objekto vadovas, kartu su rangovų darbų vykdytojais, privalo ne mažiau kaip vieną kartą per savaitę organizuoti bendrą statybos aikštelės patikrinimą, patikrinti aptvaras, pastolius, perėjimus, apšvietimą, keltuvus, kitas keliamąsias priemones ir pan.

## 3. Buitinis aptarnavimas, tvarka ir švara Objekte

### 3.1. Reikalavimai, keliami įrengiamoms statybos aikštelėje buitiniams patalpoms ir sandėliams:

- 3.1.1. buvimo vieta turi atitikti Darbų vykdymo projektą ir turi būti suderinta su Objekto vadovu;
- 3.1.2. ant statybinių namelių turi būti informacija apie Rangovą, nameliai privalo turėti atitinkančius reikalavimus laiptus ir aptvaras;
- 3.1.3. statybos aikštelėje draudžiama įrengti nešvarius, aprūdijusius, bei su dažymo defektais statybininkų namelius ir instrumentų saugojimo konteinerius;
- 3.1.4. prieš prijungiant namelius prie elektros tinklų, jie turi būti aprūpinti gesintuvais ir elektros saugikliais;
- 3.1.5. pažeidus aukščiau išvardintus reikalavimus, Objekto vadovas turi teisę uždrausti namelių ir konteinerių įrengimą statybos aikštelėje.
- 3.2. Objekto teritorijoje įrengiamas bendro naudojimo tualetas. Rangovai privalo darbuotojams užtikrinti elementarias sanitarines-higienines sąlygas, tokias kaip: karštą ir šaltą vandenį plovimui bei plovimo priemonės, drabužių džiovinimo galimybę darbo dienos arba pamainos pabaigoje.
- 3.3. Objekte turi būti sudarytos galimybės gauti pirmąją pagalbą susižeidus ar kitais susirgimo atvejais. Rangovai turi užtikrinti, kad jiems priklausančiose butinėse patalpose būtų piešinys, vaizduojantis, kur patalpoje yra spintelė su pirmosios pagalbos priemonėmis. Piešinys turi būti aiškiai matomoje vietoje.
- 3.4. Žiemos sąlygomis:
  - 3.4.1. esant neigiamai oro temperatūrai perėjimai, betoniniai ar akmeniniai laiptai, turi būti pabarstyti smėliu;
  - 3.4.2. sniegas nuo laiptų ir perėjimų turi būti nuvalomas nedelsiant;
  - 3.4.3. buitinių patalpų apšildymui galima naudoti tik specialiai tam skirtus šildytuvus.
- 3.5. Tiek Rangovo tiek jo subrangovų darbuotojai Objekte privalo vilkėti darbo drabužiais, pažymėtais atitinkamo darbdavio skiriamaisiais ženklais bei visais numatytais atvejais naudoti individualias apsaugos priemones.
- 3.6. Šiukšles, įpakavimo medžiagas ir kitas atliekas Rangovas privalo sutvarkyti ne vėliau kaip iki pamainos pabaigos ir išnešti jas į tam skirtus konteinerius. Šiukšlės ir atliekos turi būti rūšiuojamos pagal Užsakovo nurodymus. Statybinės šiukšlės turi būti iš karto pašalinamos iš kelių, praėjimų ir laiptinių. Baigus darbą, prieš perduodant Užsakovui, Rangovas privalo paruošti darbo vietą naujajam rangovui.
- 3.7. Per tris dienas po Galutinio perdavimo akto pasirašymo, Rangovas turi likviduoti ar išvežti iš Objekto jį reklamuojančią atributiką, jam priklausančius laikinus statinius.

#### 4. Objekte draudžiama:

- 4.1. Be tikslo būti vietose, kurios nėra susijusios su darbininko darbo užduoties vykdymu.
- 4.2. Be Objekto vadovo leidimo būti statybos Objekto teritorijoje ne darbo metu.
- 4.3. Įeiti ir išeiti iš statomo statinio vietose, tam nenumatytose Darbų atlikimo projekte; įeiti ir išeiti iš statinio galima tik tam skirtose vietose, apsaugotose stogine.
- 4.4. Išplovus dažymo darbo priemones, išpilti skystį į kanalizaciją.
- 4.5. Naudoti nestandartinius elektrinius prailgintuvus be įžeminimo.
- 4.6. Įrengti sugadintus statybinius namelius ir konteinerius.
- 4.7. Tuštintis kitose vietose, išskyrus tualetą.
- 4.8. Rūkyti darbo vietoje; esant reikalui, rūkyti galima tik specialiai tam skirtose vietose.
- 4.9. Vartoti alkoholį, narkotines ir psichotropines medžiagas; būti neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių ar psichotropinių medžiagų.
- 4.10. Įvažiuoti į Objekto teritoriją automobiliu ir jį parkuoti be specialaus Užsakovo atstovo leidimo.
- 4.11. Be Objekto vadovo leidimo patekti pašaliniais asmenimis (įskaitant Rangovo atstovus, svečius, konsultantus ir kitus asmenis, kurie nėra Rangovo darbuotojai, tiesiogiai atliekantys darbus).

## II. PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI OBJEKTE

### 1. Kiekvienas esantis Objekte privalo:

- 1.1. Žinoti naudojamų medžiagų degumo klasę, taip pat priešgaisrinės saugos taisykles dirbant su šiomis medžiagomis.
- 1.2. Vengti veiksmų, kurie galėtų sukelti gaisrą arba sprogimą. Apie gaisrą galinčius sukelti veiksmus pranešti savo vadovybei arba Užsakovo atstovui.
- 1.3. Dirbant sprogimo ir gaisro pavojų keliančius darbus, naudoti tik visiškai tvarkingas darbo priemones, aparatus, įrengimus ir t.t., vykdyti jų eksploatavimo instrukcijas, taip pat vykdyti Objekto vadovo nurodymus.

### 2. Bendrieji nuostatai

**2.1.** Užtvėrus remontuojamą kelią arba pravažiuojamąją dalį, jeigu tai trukdytų gaisrinėms mašinoms pravažiuoti, turi būti nedelsiant užtikrinama alternatyvi galimybė joms atvykti į užtvėrtą zoną arba turi būti pastatomi specialūs ženklai, nukreipiantys į apvažiavimą.

**2.2.** Degios medžiagos gali būti sandėliuojamos kartu su kitomis medžiagomis, tik laikantis jų suderinamumo pagal priešgaisrinius reikalavimus.

**2.3.** Degioms medžiagoms patekus ant grindų ir/arba konstrukcijų, jos turi būti nedelsiant nuvalytos.

**2.4.** Technologinių ir kitų įrengimų eksploatacija ir techninis aptarnavimas turi atitikti priešgaisrinės saugos reikalavimus, konkretaus įrengimo techninės dokumentacijos reikalavimus, technologines rekomendacijas, bei kitų normatyvinių dokumentų reikalavimus.

**2.5.** Degieji skysčiai turi būti saugomi tik sandariai uždarytose talpose, vietose, suderintose su Objekto vadovu. Degius skysčius galima perpilti, maišyti ir pernešti tik lauke arba tam skirtose patalpose.

**2.6.** Elektros įrenginiais reikia naudotis laikantis jų eksploatacijos reikalavimų.

**2.7.** Baigus darbą, elektros įrenginius esančius patalpoje, reikia atjungti nuo elektros tinklo, išskyrus, pagal technologinius reikalavimus arba nustatytą Objekte tvarką, visą parą dirbančius elektros įrenginius.

**2.8.** Dirbant visus darbus su ugnimi, darbo vieta turi būti paruošta pagal instrukcijas; darbo vietoje turi būti gesintuvas.

**2.9.** Esant reikalui atlikti darbus su dujiniu arba abrazyviniu pjūklų, taip pat suvirinimo darbus patalpose, kur jau atlikti apdailos darbai, arba arti stiklinių paviršių, reikia imtis priemonių, kad atlikti apdailos darbai ir stikliniai paviršiai būtų tinkamai apsaugoti.

### 3. Objekte draudžiama:

**3.1.** Perėjimuose tarp statinių ir įrenginių sandėliuoti degias medžiagas, bei medžiagas degiuose įpakavimuose, taip pat parkuoti transporto priemonės, bei kitą techniką.

**3.2.** Atlikti gaisrą ir sprogamą galinčius sukelti darbus tam neskirtose vietose.

**3.3.** Remontuoti vamzdynus ir įrenginius, pripildytus degaus skysčio.

**3.4.** Išpilti degų skystį ar oksidatorių ant žemės arba į kanalizaciją.

**3.5.** Pilti degalus į motorinę transporto priemonę.

**3.6.** Naudoti atvirą ugnį šiukšlėms ir atliekoms deginti.

**3.7.** Užversti evakuacijos kelius daiktais, baldais bei kita įranga.

**3.8.** Aklinau uždaryti evakuacijos kelią ir naudoti ten sunkiai atrakinamas spynas.

**3.9.** Palikti be priežiūros veikiančią technologinį arba kitą įrenginį ar mechanizmą, naudotis sugedusiomis priešgaisrinėmis ir priešavarinėmis sistemomis bei kita netvarkinga įranga.

**3.10.** Naudotis elektros įranga, elektros kabeliais ir laidais su defektais.

**3.11.** Naudotis nekalibruotais saugikliais arba lydžiais saugikliais, neatitinkančiais leistinos elektros tinklo įtampos.

**3.12.** Naudotis nestandartiniais elektros šildymo prietaisais arba apšvietimo įranga.

**3.13.** Išpakuoti degias medžiagas ar skysčius, perpilti arba įpakuoti degias medžiagas ir skysčius patalpose, kur jos saugomos.

**3.14.** Apsunkinti priėjimą prie gaisro gesinimo priemonių.

### 4. Gaisro gesinimas

**4.1.** Nedidelių gaisro židinių gesinimui reikia naudoti pirmines gaisro gesinimo priemones - rankinius gesintuvus, vandenį, smėlį ir kitas parankines priemones.

**4.2.** Didelių gaisro židinių gesinimui reikia naudoti pirmines gaisro gesinimo priemones.

**4.3.** Jeigu savo jėgomis nepavyksta užgesinti gaisro židinio, reikia nedelsiant informuoti gelbėjimo centrą skambinant telefonu 112, iškviešti pagalbą ir įspėti visus žmones, kuriems gresia pavojus.

**4.4.** Negesinti degančių skysčių vandeniui!

**4.5.** Negesinti degančios elektros įrangos medžiagomis – elektros srovės laidininkais (vanduo, putų gesintuvas ir pan.). Elektros srovę, pagal galimybes, reikia atjungti. Naudokitės angliarūgštiniu arba milteliniu gesintuvu.

**4.6.** Netrukdykite gaisrininkų darbui!

## III. ELEKTROSAUGOS REIKALAVIMAI STATYBOS AIKŠTELĖJE

### 1. Bendrieji nuostatai

**1.1.** Visi rangovai yra atsakingi už savo personalo elektrosaugos kvalifikaciją bei už elektros įrenginių naudojimą pagal eksploatacinius saugumo reikalavimus.

- 1.2. Elektrines darbo priemonės ir prailgintuvus statybos aikštelėje galima prijungti prie elektros tinklo tik per elektros skydus atitinkamų (3-jų ir 5-ių kontaktų) kištukų pagalba. Naudotis leidžiama tik lanksčiais variniais kabeliais.
- 1.3. Prijungiant prie elektros skydų aukštuose elektros prietaisus (vienfazius virš 2 KW ir trifazius virš 5 KW), darbus reikia derinti su Objekto vadovu.
- 1.4. Statybos-montavimo darbus ir griovimo darbus arti kabelinių trasų galima atlikti, jeigu apie tai yra informuota organizacija, eksploatuojanti kabelių ūkį (aukštos įtampos kabeliai), ir Objekto vadovas, o esant reikalui, ir jiems kontroliuojant. Apie stambius darbus reikia pranešti prieš 3 dienas.
- 1.5. Visi atvirai pakloti kabeliai Objekte turi būti pakelti nuo žemės ant specialių atramų.

2. Objekte draudžiama:

- 2.1. Prijungti prie Objekto elektros tinklo įrenginį, neatitinkantį eksploatacijos instrukcijų ir darbo saugos reikalavimų (tokį įrenginį draudžiama naudoti).
- 2.2. Perkelti Užsakovo kabelius ir elektros skydus, jei tokius darbus atlieka ne elektrotechnikos personalas.
- 2.3. Remontuoti ir keisti lydžius saugiklius Užsakovo elektros skyduose.
- 2.4. Atjungti įžeminimo linijas ir kabelius.
- 2.5. Važinėti per elektros kabelius keltuvais, vežimėliais ir pan.

3. Rangovui keletą kartų pažeidus elektrotechnines taisykles, veikiama žemiau nurodyta tvarka:

- 3.1. Patikrinamas atsakingo už šią darbo saugos sritį asmens elektrotechninės saugos kvalifikacinis liudijimas, taip pat jo firmos darbuotojų elektrotechninės saugos žinių patikrinimo rezultatai.
- 3.2. Nesant ankščiau nurodytų dokumentų, Rangovui draudžiama elektros įrenginius prijungti prie Objekto elektros tinklų.

#### IV. APLINKOSAUGOS REIKALAVIMAI STATYBOS AIKŠTELEJE

1. Bendrieji nuostatai

1.1. Rangovas gali pradėti darbus tik išsiaiškinęs šiems darbams Lietuvos Respublikoje keliamus aplinkos saugos reikalavimus ir įsitikinęs, kad šie reikalavimai bus įgyvendinti.

1.2. Rangovas turi užtikrinti, kad Objekte dirbantys jo darbuotojai būtų supažindinti:

1.2.1. su jų atliekamais darbais keliamais aplinkosaugos reikalavimais ir žinotų kaip tuos reikalavimus įgyvendinti;

1.2.2. žinotų, kokie esami ar galimi poveikiai aplinkai priklauso nuo jų darbo ir kokia nauda nuo pagerėjusio asmeninio aplinkosaugos veiksmingumo, ypač tais atvejais, kai darbuotojų veikla yra susijusi su tokiomis veiklos kryptimis kaip:

1.2.2.1. technologiniai procesai, kurių pasėkoje susidaro atliekos;

1.2.2.2. atliekų tvarkymas;

1.2.2.3. cheminių medžiagų ir preparatų naudojimas;

1.2.2.4. avariją galinčių sukelti darbų vykdymas ir avarijų likvidavimo veikla;

1.2.3. Kokios jų pareigos ir atsakomybė siekiant aplinkosaugos reikalavimų atitikties;

1.2.4. Kokios galimos pasekmės, jei bus nukrypta nuo nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

1.3. Rangovas turi pateikti Užsakovui įrodymus dėl to, kad visi Rangovo darbuotojai, dirbantys Užsakovo Objekte yra kompetentingi aukščiau minėtais klausimais.

1.4. Rangovo darbuotojai turi būti supažindinti su Avarijų likvidavimo planu (Kokybės plano priedas, rangos sutarties 11 priedas) ir žinoti veiksmus avarijų atveju.

1.5. Avarijų likvidavimo plane numatyti darbai gali būti atliekami tik dalyvaujant atsakingam prižiūrinčiam asmeniui, galinčiam organizuoti darbus avarijos atveju.

1.6. Atliekant darbus, be kitų teisės aktų, privalu laikytis "Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių", patvirtintų 1993-12-15 d. LR Statybos ir urbanistikos ministro įsakymu Nr. 214, "Darbo su asbestu nuostatų", patvirtintų 2004-07-16 d. LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. A1-184/V-546 bei STR 1.07.02:1999 "Žemės darbai" reikalavimų.

1.7. Įvežant ir naudojant statybos medžiagas, Rangovas privalo laikytis LR higienos normos HN 36:2002 "Draudžiamos ir ribojamos medžiagos" reikalavimų.

1.8. Medžiagos statybos Objekte turi būti pakraunamos, iškraunamos, sandėliuojamos ir naudojamos laikantis darbo su šiomis medžiagomis taisyklių, vengiant nevaldomos jų tarpusavio cheminės sąveikos, savaiminio užsiliepsnojimo,

sprogimo ar nutekėjimo, taip, kad šiomis medžiagomis ar jų junginiais nebūtų teršiama atmosfera, biosfera, gruntas, gruntiniai vandenys bei vandens telkiniai daugiau, nei tai leidžiama pagal galiojančius teisinius reikalavimus.

**1.9.** Dirbant reikia vengti bet kokių cheminių ar organinių medžiagų, darančių bet kokią poveikį aplinkai (kuro, tepalų, skiediklių, dažų, lakų, pigmentų ir pan.) išsiliejimo į gruntą, gruntinius vandenis ar atvirus vandens telkinius arba tam neskirtas kanalizacijas. Jei toks išsiliejimas yra įmanomas, rangovo personalas turi turėti sorbentus, chemines medžiagas išsiliejusių teršalų neutralizavimui, užterštą sorbentą bei gruntą statybvietėje surinkti ir perduoti atliekų tvarkytojui ar, turint Leidimą, tinkamai utilizuoti.

**1.10.** Rangovo personalas, dirbantis su cheminėmis medžiagomis, turi žinoti ir laikytis darbo su jomis taisyklių. Užsakovui pareikalavus, Rangovas turi jam pateikti Objekte naudojamų (į Objektą įvežamų) cheminių medžiagų ir preparatų saugos duomenų lapus, kaip tai numatyta "Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarkoje", patvirtintoje 2001-12-29 d. Sveikatos apsaugos ministerijos įsakymu Nr. 687. Pavojaingas chemines medžiagas ir preparatus, naudojamus Objekte, Rangovas turi apskaityti, kaip tai numatyta "Pavojaingų cheminių medžiagų ir preparatų apskaitos tvarkoje", patvirtintoje 2002-07-29 d. Aplinkos ministerijos įsakymu Nr. 389.

**1.11.** Atliekos (pakuotės, technologinių procesų, statybinių medžiagų) Objekte tvarkomos vadovaujantis "Atliekų tvarkymo įstatymu" ir "Atliekų tvarkymo taisyklėmis", patvirtintomis 2003-12-30 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr.722, „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis“, patvirtintomis 2006-12-29 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-637. Esant Užsakovo reikalavimui, atliekos Objekte turi būti rūšiuojamos ir tvarkomos taip, kaip nurodė Užsakovas.

**1.12.** Antrinės žaliavos (popierius, stiklas, metalas, mediena, plastmasė) turi būti renkamos atskirai, negali būti pridudamos į sąvartynus, o turi būti pridudamos antriniam perdirbimui.

**1.13.** Pakuotės atliekas (kibirai ir talpos nuo dažų, glaistų, klijų ir pan.), likusias nuo medžiagų kurias darbams Objekte atlikti Rangovas perka pats, jei Užsakovas nenurodė kitaip, Rangovas Objekte surenka ir pats atiduoda atliekų tvarkytojams, kaip tai numatyta „Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme“. Jei pakuotės gali būti priskiriamos antrinėms žaliavoms, tai renkamos atskirai ir pridudamos kaip antrinė žaliava.

**1.14.** Tepaluotas pašluostes rūšiuoja ir pasiima pats Rangovas.

**1.15.** Objekte draudžiama pilti (keisti) tepalus mašinoms ir mechanizmams.

**1.16.** Garuojančios atliekos Objekte turi būti tinkamai laikomos tam skirtose sandariai uždaruose talpose. Atliekų negalima laidoti arba deginti Objekte arba išleisti į lietaus ar kanalizacijos vamzdynus, upelius ar kitus vandenis.

**1.17.** Rangovas turi užtikrinti, kad jo valdomas triukšmo lygis atitiktų leidžiamą triukšmo lygį (nurodo Užsakovas).

**1.18.** Vykdamas Darbus, Rangovas privalo laikytis LR higienos normos HN 35:2002 "Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų koncentracijų ribinės vertės" reikalavimų.

**1.19.** Rangovas turi imtis visų priemonių, kad apsaugotų statybvietę nuo bereikalingų dulkių. Dulkėti žemės paviršiai turi būti drėkinami vandeniu, arba taikomas cheminis dulkių inhibitorius. Dulkių pavidalo/ dulkių medžiagos jas sandėliuojant ar transportuojant, turi būti, jei reikalinga apdengiamos, kad jų neišnešiotų vėjas.

**1.20.** Kilus grėsmei užteršti aplinką ar padaryti kitą neigiamą poveikį aplinkai, Rangovas nedelsiant turi apie tai informuoti Objekto vadovą.

## V. ATSAKOMYBĖ

1. Už vidaus darbo tvarkos laikymąsi yra atsakingas Rangovo darbų vykdytojas ir Objekto vadovas.

2. Už šių taisyklių pažeidimą arba jų nevykdymą Objekto vadovas turi teisę pateikti rašytinį įspėjimą Rangovui, pareikalauti pašalinti taisyklių nuostatas pažeidžiantį Rangovo darbuotoją palikti Objektą, pareikalauti atlyginti nuostolius ir paskirti baudą, numatytą Sutartyje.

**UŽSAKOVAS:**

**RANGOVAS:**

\_\_\_\_\_  
/parašas/

A.V.

\_\_\_\_\_  
/parašas/

A.V.